

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XXI.

НЕДЕЉА 16. МАРТА 1903

Број 11.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТА ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 динара
на попа године	3 .
За стране земље на годину	9 ;

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕ ПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК
28 јануара 1903. год.

Председавао заступник председника београдске општине кмет г. Владимир Јацковић. Од одборника били: г. г. Јован Смедеревац, Милош Валожић, Коста д-р Ризнић, Димитрије Наумовић, Дамјан Стојковић, М. Штрбич, К. Теодосијевић, Мих. М. Ђорђевић, Љуба Дојчиновић, Петар Новаковић, Р. Драговић, В. С. Живковић, Борђо Н. Петровић, Д. Тадић, Ј. Константиновић, Никола И. Димитријевић, Т. Ћинџар-Јанковић, Милов Миленковић, Св. Јанковић, Милан Ђамић, Лазар М. Матић, Урош Благојевић.

Деловоћ, Мих. М. Марјановић

I

Прочитан је записник одлука седнице држане двадесет првог јануара тек. године и примљен без измена.

II

Заступник председника општине извештава одбор, да ће Њихова Величанства Краљ и Краљица сутра у 9½ часова пре подне отпутовати у манастир Крушедол ради присуствовања двогодишњем помену блаженоупокојеном Краљу Милану. Моли одбор, да у то време дође на жељезничку станицу ради испраћаја Њихових Величанстава.

Сем тога извештава одбор да ће 19. ов. мес. бити двогодишњи помен блаженоупокојеном Краљу Милану у 11 часова пре подне у Саборној Цркви. Моли одбор, да овоме помену присуствује.

По саслушању тога, — одбор је примио к знању ова саопштења заступника председника општине.

III

Одборник г. Тома Ђинџар-Јанковић при међује, да су неки врло важни предмети, којима се имају да расправе опште ствари на дневном реду стављени иза мање важних предмета којима се имају да расправе ствари које се тичу приватних лица. Тражи да се у будућем дневном реду саставља тако, да важнији предмети буду напред стављени, па мање важни предмети за њима.

Заступник председника општине изјављује да је дневни ред у последње време састављан по реду како су предмети стизали изузев хитних предмета. Не дели мишљење одборника г. Ђинџар-Јанковића да се предметима може пе нити хитност и важност према томе какве су природе опште или приватне, јер и приватно лице је исто тако у праву да му се ствар оконча, као год што и предмети којима се расправљају опште ствари траже брзо решење.

Најзад сазваће неколико седница једну за другом ради решења свију предмета, који се на дневном реду налазе.

Одбор је примио к знању ове изјаве.

IV

По прочитању акта одељака Управе града Београда АБр. 719, 720, 759, 760, 851, 852, 850,

854, 871, 879, 880, и испедног судије за варош Београд АБр. 831, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да суд доброг владања и доброг имовног стања: Михаил Николић, каферија, Манојло Торбица, спедитер; да су му не познати: Ана Андрејевић, удова, Славка — Славна, удата за Станка Н. раденика, Василије Митровић, цинкограф, Нићифор Максимовић, бив. трговац, Нанчика Сивалић, удова, Маша Лупуровић, фијакерист, Глиша Лилић, коцкар, Љубомир Томић, бив. чиновник, Јаков Баракон, трговац; да је доброг владања и сиротног имовног стања: Петар Суша, корманош.

V

По прочитању акта пропропрезвитера града Београда АБр. 673, — одбор је изјавио:

Да тутори саборне цркве за 1903 и 1904 годину буду и то: главни г. Коста Николић, трговац, а спомени: г. г. Тома Предић, Јован Марићић, Милан Ђирковић, Милић Брадић и Миша Полићевић, трговци.

VI

По прочитању молби: Сергија Димитријевића, каф. АБр. 119111/901, Танасија Лазића, опанчара АБр. 343, Симе Р. Милковића, бакалина АБр. 505, Трајка Стојковића, каферије АБр. 657 и Сретена Ристића, каферије АБр. 915, којима, са разлога у истима изнесених, моле, да се ослободе дужности присутника, као и по прочитању акта кв. палилулског АБр. 11669/902, кв. савамалског АБр. 575 и кв. врачарског АБр. 721, — одбор је изјавио:

Да присутници при испећивању кривичних дела у 1903 годину буду и то:

За кв. палилулски: Веља Микић, обућар и Тимотије Ђ. Танасковић, бакалин, на место раније изабратих Сергија Димитријевића, каф. и Стевана Мићовића, бакалина.

За кв. савамалски: Ванђел Карантиловић, каф., Новица Милићевић, каф. на место раније изабратих Милана Ђевчевића, бив. комисионара и Сретена Ристића, каферије.

За кв. врачарски: Милорад Јанковић, бив. бакалин, Никола Гутеша, приватијер, Спира Трајковић, каф. и Владимира Ристић, бакалин, на место раније изабратих: Димитрије Здравковића, бакалина Трајка Стојковића, каферије, Танасије Лазића, опанчара и Симе Р. Милковића, бакалина.

VII

По прочитању извештаја шефова: општ. инжењерског и архитектонског одељења АБр. 791

о стању општ. зграде зване „еснафска кафана“, — одбор је изјавио:

Да се ова општинска зграда поруши.

Да се држи лицитација за уступање у својину материјала од исте зграде добивенога с тим да онај коме се материјал буде уступио зграду сам поруши. Лицитација да важи кад је општ. одбор одобри.

VIII

Заступник председника општине извештава одбор, да га је г. Никола И. Стаменковић, проф. Вел. школе, известио, да не може да се прими за члана комисије за преглед новијих радова и рачуна Управе водовода, јер му стање здравља и редовни послови за сада то не допуштају.

Одборник г. Тома Ђинџар-Јанковић изјављује да је незгодно оставити ову ствар неизвиђену, тим пре што је приликом избора исте комисије навођено, како је Управа водовода набавила неке несавремене пумпе и како су рачуни исте незправни. То је оптужба на Управника водовода и она не сме остати неизвиђена, јер ако стоји онако како је навођено, онда је Управник водовода крив, а ако стоји обратно онда је прав и он треба да зна на чему је ствар.

С тога предлаже, да се на место г. Стаменковића избере друго лице у комисију за извиђај ове ствари.

Одборник г. Јован Смедеревац изјављује да су пумпе о којима је реч набављене према мишљењу једне стручне комисије, сем тога да Управа водовода не врши никакве набавке нити води о томе рачуна и да би према томе било излишно то сада извиђати комисијски тим пре што је непримањем г. Стаменковића у ову комисију иста постала нестручном, јер члан исте г. Илић и ако је добар жељезнички машински инжењер не може бити компетентан и за машине водовода.

Одборник г. Коста Ризнић изјављује да је од дана избора ове комисије прошло доста времена а тај посао ни до данас није извршен и ако се је желело да се то одмах изврши. Налази да се од тога не може никако одступити и предлаже, да се на место г. Стаменковића избере друго лице, пошто се он тога не може да прими. Налази да је г. Илић компетентан пошто је и сам дуже време вршио дужност Управника општ. водовода.

Заступник председника општине изјављује да се ова комисија није могла саставити с тога што су чланови исте били на путу. Кад су се с пута вратили г. Стаменковић је јавио да не може да се прими и с тога је предмет сада изнет одбору понова на решење.

По саслушању тога, — одбор је изјавио:

Да се умоли г. Јован Стаменковић, виши инжењер жељезничке дирекције, да уђе за члана комисије за преглед новијих

јих радова и рачуна Управе водовода на место г. Николе Стаменковића, проф. Вел. школе, који се овога посла због стања здравља и редовних послова није могао примити.

Да се ова комисија умоли да овај посао што скорије изврши.

IX

Заступник председника општине извештава одбор, да општина има да исплати за имања која се експропришу за подизање зграда за основне школе код Саборне цркве и за савски крај и то: маси пок. Боже Ђеловића за 4035,03 квадратних метара земљишта са свима зградама према решењу општ. одбора од 3 маја 1902 Абр. 4803 по двадесет и један динар од квадратног метра, свега 84735,63 динара; Бранибору Димићу, поштару, за 275,51 кв. метар земљишта по 55 динара од квадратног метра 15153,05 динара и 109,34 кв. метра зграда по 20 дин. од квадратног метра 2186,80 динара, свега 17389,84 динара; и Михаилу Никетићу, овд. чиновнику, за 392,59 кв. метра по 42 динара од кв. метра 16488,78 динара и 195,72 кв. метра зграда по 15 динара од квадратног метра 2935,80 динара, свега 19424,58 динара. Ова се земљишта и зграде експропришу за подизање зграде за основну школу код саборне цркве.

Како је буџетом за 1902 годину у којој се овај издатак има расходовати предвиђен издатак у 150000 динара на ануитет зајма за подизање школских зграда и како на терет тога кредита није чињен никакав издатак, то предлаже да се исплата ових имања изврши из тога кредита.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Да се сума у сто двадесет и једну хиљаду пет стотина динара и шесет пари динарских, колико се има исплатити за земљишта и зграде масе пок. Боже Ђеловића, Бранибора Димића и Мијаила Никетића, која се експропришу за подизање зграда за основне школе код саборне цркве и за савски крај исплате на

терет партије број 56 расхода буџета IV за 1902 годину, на ануитет зајма за подизање школских зграда.

X

Заступник председника општине извештава одбор, да општинским буџетом за 1903 годину није предвиђен издатак на исплату неизмирених издатака по буџету за раније године као што је предвиђено тач. 1. чл. 128. зак. о општинама с тога што је буџет прављен у трећој четвртини прошле године, када се није знало: хоће ли и у колико суми бити таквих издатака.

Међу тим у овој години има да се исплате неизмирени рачуни из раније године за сва општинска одељења у суми око 85000 динара. С тога предлаже одбору, да изволе одобрити општинском суду да може у овој години утрошити суму од 85000 динара на исплату неизмирених рачуна за прошлу годину.

По саслушању тога и потребног обавештавања, а пошто у општ. буџет за 1903 годину, није унесен никакав издатак на исплату неизмирених рачуна из прошле године, — одбор је решио:

Одобрава се општинском суду изнимно да може у овај години по добivenom за то надлежном одобрењу утрошити суму од осамдесет и пет хиљада динара на исплату неизмирених рачуна за ранију год.

Издатак овај да се учини у шесет хиљада динара на терет готовине општинске трошарине а у двадесет и пет хиљада динара на терет општинске готовине.

Да општински суд у будуће не чини никакве набавке нити извршује некакав посао, па ни у изнимним приликама ако за то немаово по буџету одобреног кредита или док му општ. одбор за то не одобри потребан кредит.

Да се шефовима одељења препоручи да у будуће буду штедљиви и да чине предлоге за набавку оних потреба и извршење оних послова који су најнужнији и које захтева фактичка потреба и да воде строга рачуна о одобреним буџетским кре-

дитима тако да они буду не самоовољни већ да се на истима и уштеде покажу. Да се шефови одељења којих се овај издатак тиче укоре што нису водили рачуна о буџетским кредитима, већ су својим предложима навели на прекорачење истих и на тај начин изазвали ово изнимно одобрење кредита ван буџета.

XI

Одборник Ђорђе Петровић, изјављује, да му је достављено, да је машиниста на белим водама од платна које је куповано за потребе машина на Белим водама шио гаће и продавао службеницима код машинске инсталације. Тражи да се то извиди и даље надлежно поступи.

Заступник председника општине изјављује да ће по овој представци одборнику г. Петровића учинити извиђај и даље надлежно поступити.

Одбор је примио к знању ове изјаве.

XII

Одборник Коста Др. Ризнић пита председништво шта је учињено за подизање зграде за основну школу код Саборне цркве и за чим та ствар стоји.

Заступник председника општине изјављује, да су планови за исту зграду већ израђени и да ће се предмет изнети одбору на решење чим планови буду надлежно одобрени.

Одбор је примио к знању ове изјаве.

РЕДОВНИ САСТАНАК

3. фебруара 1903. год.

Председавао засупник председника београдске општине кмет г. Влад. Јацковић. Од одборника били г. г. Јован Смедеревац, Др. М. Радовановић, Тома Ћинцар-Јанковић, М. Миленковић, А. Н. Кремановић, Богоје Јовановић, М. М. Ђорђевић, С. Азријевић, Љуба Дојчиновић, Митан Дамић, Милош Валожић, А. Ј. Аксентијевић, Урош Благојевић, Петар Новаковић, М. Штрбић, Никола И. Димитријевић, Ђорђе Н. Петровић, К. Тодосијевић, Р. Драговић, Адолф Шток и Лазар М. Матић.

Деловођ, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане 28. јануара тек. год.

Одборник г. Тома Ћинцар-Јанковић изјављује да је, кад је у прошлјој седници чинио при-

Дакле пошто Симонидине везе са Стеваном не могу у овој прилици да послуже ни као какав доказ, онда се морају узети у обзир други подаци и тражити нови. Ако би се потпуно примило казивање Станислављево и Џамблаково да је Стеван био у Цариграду седам година, онда би његов повратак морао пасти у ток 1321 године, дакле исте године кад је умро краљ Милутин. Али томе би се противило казивање у родослову да је Стеван после повратка из Цариграда у Будимљу живео дуго, па је тек краљ Милутин умро.¹ Истинато што се у родослову одређује са „дуж времена“ или „мало времена“ пре или после нечега, није тако одређено као што би се могло мислити, али ипак оно мора имати неке, бар приближне, вредности. Није писац Стеванове биографије у родослову могао никако казати да је Стеван у Будимљу живео „на мнози“ па краљ Милутин умро, ако је он тамо живео мање од године дана.

Ако би се пак узело да су Станислав и Џамблак претерали кад су казали да се Стеван вратио из Цариграда у Србију седам година након одласка тамо, онда је питање од кога су времена они начинили време од седам година? Да ли би се смело

тome тражио разлог не у сопственим погрешкама већ у нечијим туђим злим намерама, овако је мишљење најбоље задовољавало народну машту и његова осећања. Онда га је прихватио цео народ, а Џамблак му је дао најдраматичнији израз. Па сме ли се историк ослонити на податке који су на овај начин постали? Свакојако не. И отуда је јасно да прича о мржњи Симонидиној на Стевана у појединостима више личи на басну него ли на истински догађај, те је стога неоправдан таку причу употребљавати као пресудан доказ у овој прилици. Из свега је овога лако увидети да Стеванов повратак у Србију није, или бар није морао, зависити од Симониде; што се ње лично тиче, он се могао вратити кад је хтео, јер она не имајаше порода, за чију би се будућност имала бринути, те да би јој Стеван могао бити на путу.¹

¹ Има један догађај из живота Симонидина, о коме прича Нићифор Григорија, на основу кога би се могло мислити, поред свега што је горе речено, да је од Симониде доиста у многоме зависио повратак Стеванов у Србију. Григорија прича да се Симонид, који је 1317 године ишао у Драму на погреб своје матери, није хтела вратити краљу Милутину у Србију него су је на то морали силом натерали (Gregoras, Byzantina Historia, p. lib. VIII, cap. 1. p. 287—288). Могло би се на основу овога претпоставити да се Симонид није хтела у Србију вратити зато што се Стеван, љен противник — како неки мисле, био вратио у Србију. Али онда чиме би се могле објаснити онаке искрене и пријатељске везе између ње и Драгутине који је први нанео штете њеним наставома на српском двору?

ПОДЛИСТАК

ЖИВОТ И ВЛАДАВИНА СТЕВАНА ДЕЧАНСКОГА

НАПИСАО

МИЛОШ Л. ЗЕЧЕВИЋ

(10)

Помињало се, у неколико и с разлогом, да је једино Симонида узрок томе што краљ Милутин шаље своју војску да, далеко од својих домова, гине за рачун њена оца и њене отаџбине. Стога се јамично после замињало да се Стеван и Властела нису побунили против Милутина него управо против Симониде, те им се ова хтела грозно светити. Тако је мишљење долазило од народне неповерљивости према туђинима у оно доба о чему нам народна традиција дајеовољно доказа. Док је у време Миха Мадија тако могао мислити само један део народа, онај део који је био даље од двора и даље од домајаша византиске културе, — народ у Зети и у осталом приморју, дотле је у доба Џамблаково, у доба — како вели с правом Новаковић — малодушности, неслоге, борбе и зле слутње,¹ када се свему

¹ Новаковић, Народне традиције и критична историја, „Отаџбина“ књ. V, 1880, стр. 222.

¹ „Въ таковомъ бо отълученіи живоупшто юмо на мнозѣ, прииде връме родителю ѹго благочестивому кралю прѣставлъшо се...“ Дан, Животи, стр. 170.

медбе на састављање дневног реда, узео за пример утврђење програма општинских радова, који је требао бити утврђен још у прошлјој години, да би се радови у овој години могли извршити, јер би иначе иста тачка дневног рада била такође одлагана као што је и раније одлагана, теби се са утврђивањем општинских радова још и више одочнило.

Дакле у главноме тражио је, да се предмети од опште важности, који се на дневном реду повлаче од неколико месеци првенствено реше а није тим хтео да међу предметима који редовно долазе на дневни ред прави велику разлику у важности између оних којима се прављају опште ствари и оних којима се прављају ствари приватне природе.

По саслушању тога, — одбор је усвојио прочитани записник са овом напоменом одборника г. Ћинџар-Јанковића.

II

Одборник г. Јован Смедеревац наводи, да је свима познато, да је поштанско-телеграфско одељење Мин. грађевина без одобрења општине поставило своје телефонске каблове по варошким улицама.

Сада је сва кадрма куда су каблови постављени пропала. Пита председништво ко ће да плати оправку те калдрме.

Заступник председника општине изјавио је, да је поштанско-телеграфско одељење овај посао извршило без одобрења општине, и да је општи суду, кад је овај учинио протест против овога одговорено, да оно по закону има права да то чини без одобрења општине.

Одборник г. Јован Смедеревац изјављује, да и ако поштан. телегр. одељење има права да подиже своје каблове кроз варошке улице ипак је исто дужно да калдрму доведе у првобитно стање и ако се иста услед тога поквари да је поправи; стога предлаже да се по овој ствари учини представка г. министру грађевина и исти упита: ко ће да плати оправку калдрме која је услед постављања телеф. каблова покварена па да се добивени одговор саопшти општ. одбору. Одбор је решио:

рећи да су они од три године начинили време од седам година? Истина седам је библиски број, и зато омиљен старим калуђерима, али да ли су га они толико волели да су место три, четири или пет ради говорили седам? Ако би то било, онда зашто онај који је писао Данилову биографију, а који је такође несумњиво био калуђер, не рече да је од постанка Никодимова српским архијепископом до смрти краља Милутина протекло седам година него четири и нешто више?¹ Стога је свим оправдано узети да се Стеван у Цариграду није бавио мање од шест година, те би према томе његов повратак у Србију падао најраније у 1319 годину, и никако пре. Да је ово мишљење оправдано, могу потврдити и још неки — у осталом познати али само на други начин протумачени подаци.

У родослову се јасно каже да се Стеван вратио у Србију у време кад је Никодим био српски архијепископ а Данило боравио у Хиландару². Ако би се

¹ Дан., Животи, стр. 155.

² Може ми се замерити што ћу ја даље узимати да је Данило, кад је у Хиландару добио писмо од Стевана, у коме га моли за посредовање између њега и оца (о чему мало доцније), био игуман тога манастира, кад се то нигде изречно не каже. Шта више из речи „тогда јмоу (т. ј. Данило) сојшту во Свети Гори въ домоу прѣсвете богородице, мѣсто рекомо Хиландарь, живо ушту јмоу въ особиѣ прѣбывани иночества ради“ могло би се извести да је Данило повучен жи-

Да се усвоји овај предлог одборника г. Смедеревца.

III

Одборник г. Раденко Драговић налази да је потребно да се одборске секције на крају месеца позивају у конференцију ради излагања и претреса онога што су својим радом констатовали.

Заступник председника општине усваја ово гледиште одборника г. Драговића и изјављује да ће сазвати одборске секције у конференцију у идућу недељу.

Одбор је примио к знању ове изјаве одборника г. Драговића и заступника председника општине.

IV

По прочитању акта испедног судије првост. суда за вар. Београд АБр. 908, одељака Управе града Београда АБр. 953, 980, 998, 999, 1060, 1110, 1123, 1124, Управе града Београда АБр. 997 и 1142, и начелства окр. ужичког АБр. 1119, којима траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су доброг владања и доброг имовног стања: Петар Рад. Николић, управник беогр. казн. завода, Димитрије Миленковић, свештеник, Станоје Обрадовић, трговац; да су му непознати: Јоца Баљић, берб. калфа, Новак Илић, носач, Ђорђе Мићић, бив. чувар осуђеника, Петар Андрејевић, продавац новина, Никола Стојановић, бив. колар, Благоје Р. Бешевић, бив. бозација, Светозар Гавриловић, штампар, Јоца Белимарковић, скитница, Илија Продановић, Коста Христић, кесароши и Ђојана Христанић; да су доброг владања и сиротног имовног стања: Милутин Тодоровић, Васа Андрић, бив. општ. служитељ, и да су доброг владања и средњег имовног стања: Милош Костић, благајник доброврне чинов. задруге и Вујин Н. Поповић, трговац.

V

По прочитању акта Управе града Београда АБр. 1120 и 1121, по молбама Стевана Ајзеле,

пак узело да је Никодим доиста постао архијепископом 1317 године, а тада, као што се обично узима,¹ Данило постао владиком хумским, онда би оно што се у родослову прича о Стеванову повратку било погрешно, јер је сасвим поуздано да Данило, пошто је постао хумским јепископом нити је био нити је могао бити хиландарским игуманом. Ако би се дакле узело да је Данило постао хумским јепископом онда, када и Никодим архијепископом српским, онда би се Стеван морао вратити у Србију пре Спасова дана 1317 године; а то је немогуће стога што Никодим пре тога дана није био архијепископ, како се он том приликом у родослову спомиње.

Кад је краљ Милутин за време сукоба са Драгутином (1313 године), позвао

вео, само ако не би било да је ово једна од оних многих општих фраза у родослову којима се само хоће да увећа Данилову побожност. Сем тога у причању о посланству светогорских калуђера краљу Милутину, који су ишли да га моле да врати Стевана, вели се: „И молитво пријемьше отъ иго умена и отъ сего прѣосвѣщенааго.“ Ове би речи најјасније показивале да Данилоније тада било хиландарским игуманом, само кад би се знало да се овде говори о игуману хиландарском а не о прости светогорском, који је без сумње био глава збору светогорских калуђера који су се тада на позив Данилов скupili: Ја, поред свега овога, узимам да је Данило био тада игуман у Хиландару, стога што сматрам да је сасвим природно да је Данило заменио Никодима у чину хиландарског игумана, кад је овај постао архијепископ.

¹ Вуловић, Белешке о архијепископу Никодиму, „Глас“ Срп. Краљ. Академије, књ. XVII. Руварац пише да је Никодим постао архијепископом 1318 год., али не каже на основу чега тако мисли. В. нап. на стр.

молера и Сретења Поповића, прквењака, којима траже и то: први да се прими за српског поданика а други да му се изда заптитно уверење; — одбор је изјавио мишљење:

Да се молиоцима може по молбама учинити, ако томе не стоје на путу друге какве законске сметње.

VI

Заступник председника општине износи одбору на мишљење молбу Милутина Тадића, адв., браниоца масе пок. Милана Јевчевића, којом тражи уверење о породичном односу пок. Јевчевића.

По прочитању те молбе СТБр. 429, — одбор је изјавио мишљење:

Да се молиоцу може дати тражено уверење о породичном односу.

VII

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 1199, 1130, 1131 и 1132, о држаним лицијацијама: за штампање 1000 комада бланкета „извештаја о пријему новца“ за благајницу; 3000 ком. бланкета за кланично одељење; 1000 ком. бланкета „извештаја за водовод“; 500 бланкета „регрутни листови“ и 5000 ком. позива за војно одељење, — одбор је решио:

Да се под прописаним погодбама уступи и то:

Штампање 1000 ком. бланкета „извештаја о пријему новца“ за благајницу Страшимиру Гемовићу, овд. штампару, за цену од дванаест динара и педесет пара динарских.

Штампање 3000 комада бланкета за кланично одељење Страшимиру Гемовићу, овд. штампару, за цену од тридесет и два динара и педесет пара динарских.

Штампање 1000 комада бланкета „извештаја за водовод“ Страшимиру Гемовићу, овд. штампару, за цену од двадесет дин. и

Штампање 500 бланкета регрутних листова и 5000 комада позива за војно одељење Страшимиру Гемовићу, овд. штампару, за цену од двадесет и шест дин.

Данила у Србију и предао му све своје благо на чување и манастир Бањску на управу, на његовом је месту хиландарским игуманом остао ученик његов Никодим.¹ У родослову се, даље, прича да се Данило оставил је јепископство у Бањској, вратио у Св. Гору, а Милутин владичанство Бањско претворио у игуманију. Након овога долази причање како је Данило хтео да иде у Јерусалим да се поклони гробу Христову, али је напустио ту своју мисао на молбу Милутинову, па тек након свега тога прича се о постанку Никодимову српским архијепископом. Према реду како се у родослову прича, догађаји би се овако морали врстити: на позив Милутинов, Данило је 1313 дошао у Србију, па се после — пошто је легла завада између краља Драгутина и краља Милутина — вратио опет у Свету Гору, из које се врати у Србију 1317 године и постане хумским владиком када и Никодим српским архијепископом. Дакле, ако је Данило икад био хиландарски игуман могао је то бити само пре 1317 године, а никако после, те би и према томе Стеванов повратак морао

¹ „Ви нєгоже мѣсто поставиленъ бысть въ Хиландарѣ прѣподобныи игуменъ Никодимъ, бывши прѣждѣ ученикъ сего блаженаго.“ Дан., Животи, стр. 357. Ово се истина прича после пошто се казало како је Данило оставил старешинство у Хиландару и повукао се у Кајејску ћелију, али ако се има на уму да је Милутин позвао Данила из те ћелије, онда је природно да је Никодим и даље остало хиландарским игуманом.

VIII

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 1125, о држаној другој лицитацији за издавање под закуп општинског земљишта на Дунаву испод старе Ботаничке Баште, — одбор је решио:

Да се општинско земљиште на Дунаву испод старе Ботаничке Баште изда под закуп Димитрију Грујићу, овд. месару, за време од 1. јануара ове 1903. год. па до 1. јануара 1906. године под прописаним погодбама а по годишњу закупну цену од сто педесет и шест динара.

IX

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 1127, о држаној ужој лицитацији између еснафа бозаџијског и Петра Ј. Марића, овд., за давање под закуп општинског права наплате таксе за продају бозе у реону и атару београдске општине, — одбор је решио:

Да се право наплате таксе за продају бозе у реону и атару београдске општине уступи овдашњем бозаџијском еснафу за време од 1. јануара ове 1903. год. па до 1. јануара 1906. год. под прописаним условима АБр. 9528/902. г. а за годишњу закупну цену од три хиљаде две стотине и један динар.

X

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 1126, о држаној другој лицитацији за давање под закуп земљишта регулационог фонда постојећег на Савинцу до имања Влајка Каленића, — одбор је решио:

Да се за давање под закуп овог општ. добра понова држи лицитација, под условом да закуп има престати ако се и кад се исто земљиште употреби за подизање зграде за основну школу на Савинцу.

XI

По прочитању решења општ. суда од 31. јануара тек. г. АБр. 1046, о одређеној ценi лебу

за прву половину тек. месеца, — одбор је примио к заију са одобравањем ово решење општинског суда.

XII

По прочитању акта Управе града Београда АБр. 1113, којим тражи да се у одбор за експроприсање земљишта Ђорђа Панђеле, тргов. заузетог за кланичну пругу одреди кмет и четири одборника, — одбор је решио:

Да овоме послу присуствују одборници г. г. Љуба Дојчиновић, Милан Димић, Пера Новаковић, и Лазар М. Матић.

XIII

Заступник председника општине извештава одбор да је на дневном реду утврђење програма општ. радова за 1903. год., да је грађевинско одељење пројектовало програм истих радова и да је исти програм прегледала, оценила и утврдила одборска секција за грађевинско одељење; моли одбор да изволе саслушати тај пројекат како га је секција утврдила и донети своје решење.

По саслушању тога и прочитању поменутог програма а после потребног обавештавања у коме је учествовао већи број одборника и заступник председника општине, — одбор је решио:

Да се у 1903. години поред буџетом предвиђених општ. послова изврше и следећи општ. послови:

I

a. Претресе стара полу-коцкаста калдрма у улицама и то: Чаршијевој, Краљевом тргу, Узун-Мирковој, и Југ Богдановој.

b. Претресе обична калдрма од ломљеног камена у улицама: Скопљанској, Господар-Јевремовој, од Књегиње Љубице до Капетан-Мишине, Царице Милице од Космајске до Бранкове, Космајској, Књегиње Љубице од Чаршијеве до Стражинића Бана, Капетан Мишићу од Југовића до Стражинића Бана, Травничкој, Југовића, Ратарској од Мајор Илићеве до

падати пре 1317. године, или бар пре Спасова дана те године, пошто је тада Никодим посвећен за архијепископа. Ако би се примило да се Данило вратио у Хиландар пре 1317. године, онда би се морало узети да је Данило, вративши се можда 1315. године (свакојако се није вратио пре 14. фебруара 1314. јер је тада, како сам каже, био у Србији¹ у Хиландар, постао игуманом тога манастира сменивши Никодима. А јасно је да ово нема смисла, него је Никодим сасвим поуздано био хиландарским игуманом од 1313. до 1317. године; ако је Данило после 1314. године био хиландарским игуманом, то је поново могао постати тек пошто је Никодим постао архијепископом, дакле тек после Спасова дана 1317. године. Према овоме јасно је да Данило није постао хумским јепископом онда када је Никодим постао архијепископом, него да је тада или нешто доцније постао хиландарским игуманом, а јепископом постао тек доцније — можда и пред сам крај владе Милутинове.² Ово најзад унеколико могу посведочити и речи из самога Данилова житија, где се каже да је „по малъ врѣмени“ пошто је Данило постао јепископом краљ Урош да ће дати овоме преосвештеноме (Данилу) престо Светога Саве (архијепископу столицу), да га наследи и добије кад то Богу буде воља. Док је ту живео побожно како беше навикао, неко време након тога престави се напред поменути архијепископ Сава, а на његово место би постављен архијепископ кир Никодим, а овоме господину мојему побожни краљ даје архијепископију хумску. Док је Данило тамо живео, а мало времена после (његова одласка приспе смрти час побожног краља Уроша, а у време његове смрти десио се (на двору) и овај господин мој, и свечано пренесе тело његово у манастир које је подигао сам краљ Урош.“ (Дан. Животи, стр. 361—392.). Из овога се лепо види да је Данило био Милутинов кандидат за српског архијепископа Саве III. Али после смрти Саве III не постаде српским архијепископом Данило већ ученик његов Никодим. Откуда то, није лако погодити. Неки мисле да је Никодим био кандидат државног сабора, који није хтео Данила. Зна се да је архијепископска столица после смрти Саве III била годину дана празна, што се види по причању у родослову... и сљедећи (краљ Милутин) већ се бавио оточиством си, висечистији јепископи и игумени и чрњаче и великославнији властели, искројује таковаја мужа не једину ипак и триптихи, и за веће годиште, и многа попечења о тому имају.“ (Дан. Животи, стр. 152.). Ове речи казују дosta јасно да се краљ Милутин дosta упорно настојио да са сабором око избора архијепископског, пошто сабор није хтео примити Данила. Питање је само зашто властела да буде претпоставка. — Кад је било речи о начину на који се завршио раздор између краља Милутина и Стевана Дечанскога, речено је шта је било са Стеваном, али није речено ништа шта је било са властелом. О томе се тамо није напишто говорило за то што се из извора ништа не може дознати. Може се пак претпоставити да су властела, која је видела да су јој два покушаја против краља Милутина остала неуспешна, ухутила, али да се није сасвим измирила са краљем Милутином. Она нису хтела допустити да архијепископску столицу заузме онај, који је у време њихова појављивања против краља Милутина био на краљовој страни, већ су истакли другог кандидата. Данило се јамачно због тога склонио из Србије и отишao у Хиландар.

краја, Цетињској и Босанској од Балканске до Милоша Великог.

Овај претрес да се изврши ако сопственици имања у тим улицама даду изјаве да неће да траже од општине накнаду штете ако им се иста евентуално нивелисањем ових улица нанесе њиховим имањима у овим улицама постојећим а ако сопственици имања у улицама Космајској, Књегиње Љубице од Чаршијеве до Стражинића Бана, Капетан Мишићу од Југовића до Стражинића Бана, Југовића, Ратарској од Мајор Илићеве до краја, Цетињској и Босанској од Балканске до Милоша Великог, не хтедну дати ове изјаве онда да се калдрма у истим улицама поправи и покрпи. Сем тога да се обична калдрма од ломљеног камена у улицама Вишњићевој, Видинској и Краљице Драге од Милоша Великог до Београдске улице покрпи.

II

Израде нове калдрме:

a. Од полукоцака у улицама и то: Краља Милана улици од Дворске до Коларчеве, Коларчевој, Савској од Кнез Михаиловог венца до Ђумрука, Херцеговачкој од мале пијаце до дрвара, Књегиње Љубице од Кнез Михаилове до Чаршијеве, Краљевића Марка од мале пијаце до Поп Лукине, поп Лукињу од Краљевића Марка до Југ Богданове, Црногорској, Зелени венац и Призренској, и то у првим двема само главни коловоз а у херцеговачкој и за њом постројеним улицама, у целој, ако сопственици имања у истим улицама даду изјаве да неће од општине да траже накнаду штете која им се евентуално тим њиховим имањима причини нивелацијом тих улица. Сем тога и у Чика Љубиној улици од Кнез Михаилове до Књегиње Љубице ако буде могућности.

b. Обична калдрма од ломљеног камена на Житном Тргу, Баштованској, Стражинића Бана улици, Позоришној, Г. Јован-

хумским приспело „съмрътъно разлоучение христолюбивому краљу Оуропу“ што се десило 29. октобра 1321. године. Имајући ово на уму, може се узети да је Данило постао хумским архијепископом не много пре смрти краља Микутина, можда тек 1320. ако не и 1321. године.¹

Према овоме Стеванов повратак у Србију могао би падати између 1317. и 1320. године, па ако се узме на ум оно што је напред речено о броју година Стеванова бављења у Цариграду, онда је врло вероватно да повратак његов пада у 1319. па можда и у 1320. годину. Ово ће још боље утврдити податак, о коме ће сад бити речи.

¹ Кад је реч о томе кад је Данило постао хумским јепископом, ваља нам још нешто додати. И Руварац у своме чланку „О хумским јепископима и херцеговачким митрополитима да године 1766.“ (штампан у књизи „Српска православна херцеговачко-захумска митрополија прије 1900. год.“ коју је издао митрополит Серафим Петровић у Мостару 1901. године) вели: „Јоште се зна за Хумског јепископа Данила, познатог писца неколико житија српских краљева и архијепископа, који је постављен за Хумског јепископа тада, када је Никодим постављен за српског архијепископа, г. 1318. Но да ли је исти Данило владиковао у Хумској земљи или се само називао Хумским јепископом, а живио или на двору краља Милутина и сина му Стефана Дечанскога или пак у Хиландару у Св. Гори, одкуда је и позван био у Србију, кад је после смрти архијепископа Никодима († 1325) краљ Стеван Дечански наутио да га постави за српског архијепископа?“ (ор. с. стр. 28.). Ово би мишљење Руварчево могло унеколико да измени овде изнесено мишљење: да је Данило постао хумским јепископом не у исто време кад и Никодим архијепископом, него доцније, јер претпоставља могућност да је Данило само по имену био

¹ Дан. Животи, стр. 88. В. нап. 1. на стр. 97. ове књиге.

² У родослову се прича да је Данило хтео ићи у Свету гору, али му то не даде краљ Милутин, него га је силом задржао да остане у Србији. „Заповеда му — прича се у родослову — побожни краљ (Милутин) да иде у дом светих апостола, к тадашњем архијепископу Сави III, писавши овоме да чини свеколике части овоме свеосвештеној (Данилу). Ту му преосвештени (Сава III) даде за боравиште своју ћелију. Тада беше обећао побожни

новој од Вишњићеве до Дубровачке и Катићевој и то: у Страхињића Бана и улицама за њом побројаним ако сопственици имања у истим улицама даду изјаве да неће од општине да траже накнаду штете ако се иста њиховим имањима у тим улицама постојећем нивелацијом истих улица евентуално нанесе.

Да се изради тротоар од коцака код великих степеница и тротоар поред фабрике монопол дувана и у Макензијевој улици од Славије до имања пок Мих. Богићевића, и то у овој улици шире, а макадам у Београдској улици поред Тркалишта и на марвеном тргу, и пешачке стазе у Краља Александра улици од Београдске до Ђерма.

III

Да се подигну нове зграде: трошаринска зграда на станици, пијачна зграда на житном тргу и зградице за чуваре друмова.

IV

Да се израде канали у Ломиној улици ако сопственици имања пристану да плате вредност канала и Космајској улици и на Косанчићевом венцу према раније постојећем решењу општинског одбора и најзад да се изради пројекат за регулисање Кнез Михајловог венца и Савске улице. Да општински суд даље уради по закону шта се има урадити за извршење овога решења.

XIV

Заступник председника општине извештава одбор, да је на дневном реду предлог грађев. одељења за калдрмисање Охридске улице, који стоји у вези са програмом општ. радова за ову годину.

Одборник г. Ђорђе Петровић изјављује, да ову улицу није потребно калдрмисати, пошто у истој има само неколико кућа.

У житију Стеванову од Цамблака прича се да је цар Андроник био послao посланике своме зету краљу Милутину, од кога је тражио помоћи против Турака који беху навалили на Византију. У томе посланству — вели Цамблак — био је и игуман манастира у коме је Стеван боравио док је био у Цариграду. Кад су посланици дошли у Србију, Милутин им да све што је тражио цар Андроник, и још им учини многе почести и обдари многим даровима. Затим дозове насамо игумана и стаде га питати о своме сину Стевану. Игуман му — како вели Цамблак — рече: „Питаш ли ме за новога мученика Јова? О, царе, године твога живота нису достојне твога царства, и дани живота твога потамниће према беди Стевановој, кога је као неко веома скрупоцено благо стекла наша обитељ, па не само ми него и цео

владика хумски. То је Руварац тако написао по свој прилици стога што је видео неслагање између прича у биографији Даниловој где се каже: и по његовим врјемени прѣстави се прво речени архијепископ Сава ћегоже место постављен бысть Никодим архијепископ, семоу же господину моему дасть благочестиви краљ єпископију хљмској, и прича у биографији Стевана Дечанскога где се каже да је Данило живео у Светој гори после пошто је Никодим постао архијепископ. Али из речи у биографији Даниловој: „И тамо у (Хуму) ћемо (реч је о Данилу) живео у што у, по могћ врјемени присећ смиљеној разлучење христолобијском краљу Оурошу“ види се јасно да је Данило као владика живео у Хуму до дана смрти краља Милутина када се десио на краљеву двору. (Дан, Животи, стр. 361—62.).

Сем тога и одборска секција за грађев. одељење оцењујући пројект програма општ. радова за ову годину, дала је мишљење, да нити је прека потреба нити се има могућности за калдрмисање ове улице.

С тога предлаже да се преко овог предлога грађев. одељења пређе на дневни ред.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Да се преко овога предлога грађев. одељења за калдрмисање Охридске улице пређе на дневни ред пошто за извршење овога посла не стоји неодложна потреба нити се за то има могућности.

XV

По прочитању извешћа економног одељења АБР. 1128, о држаној другој лicitацији за давање под закуп права узимање бобичавих свиња које се колу на кланицама општинским, а од којих се дезинфекцијано месо и сланина употребљава за прављење салуне, — одбор је решио:

Да се позове и хемијско-техничко друштво, да ако хоће даде цену, па да општ. суд решењем својим уступи ово право ономе који је дао највећу цену.

РЕДОВНИ САСТАНАК

7. фебруара 1903 год

Председавао заступник председника општине кмет г. Владимир Јацковић. Од одборника били: г. г. Јован Смедеревац, Вогоје Јовановић, Милош Валожић, Св. Јанковић, Дим. Наумовић, Т. Џинџар-Јанковић, Мих. М. Ђорђевић, С. Авијел, Живојин М. Переић, С. М. Веселиновић, Б. С. Жиковић, Р. Драговић, К. Теодосијевић, Петар Новаковић, М. Штрбљ, Ј. Константиновић, М. О. Петровић, д-р М. Леко, Урош Благојевић, Лазар М. Матић, А. Ј. Аксентијевић, д-р М. Радовановић, М. Клидић, Милов. Миленковић, Милан Димић, Никола И. Димитријевић, Ђорђе Н. Петровић, и д. Тадић.

Деловој, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане трећег фебруара тек. године и примљен без измена.

II

Одборник г. Тома Џинџар-Јанковић изјављује, да је у прошлој седници, кад је прочитан

онај славни град!“ И исприча Милутину много шта о Стевану, и рече му да је себе толико оштетио што га је удаљио од себе, колико је користио Андонику, јер га је Стеван научио да очисти земљу од јеретика. „Него ако ме хоћеш послушати, — вели Цамблак да је говорио игуман краљу Милутину — о добру ти саветујем: врати са чашћу к себи онога који је достојнији нечега више него што су човечје почести.“ Тада се Милутин одлучи да поврати Стевана.¹

И ако је Руварац мислио (а можда и сада мисли) да је све ово „калуђерско казивање“ или „проста измишљотина“,² ипак није у свему баш тако. Ако је Цамблак измислио све оне појединости у разговору између краља Милутина и игумана, не може се рећи да је он измислио и ово посланство Андонику; шта више не би то била никаква досетка Цамблакова што је рекао да је међу царевим посланицима био и онај игуман манастира светог Пандократора, у коме је — како Цамблак мисли — био Стеван затворен. Све и да

¹ Гласник XI, стр. 61—62.

² „Но ја бих рекао — вели Руварац — да је цело казивање о посланству игумана пандократорског само „калуђерско казивање“ или „проста измишљотина“ игумана Григорија као год што је проста измишљотина казивање исто игумана о томе, како је наш Стефан наговорио цара Андонику да истера јересеначелника Варлаама и његове присталице.“ „Вила“ за 1865 год. стр. 467.

записник одлука претпрошлог састанка био за бележио, да на исти записник учини примедбу на одлуку којом је одобрен кредит за исплату неисплаћених рачуна за ранију годину, али да је случајно заборавио да том приликом учини ту примедбу. Па кад том приликом није ту примедбу учинио хоће сада то да учини.

Кад је донесена та одборска одлука одобрена је кредит од 36000 динара као што се сећају и многи од господе одборника који су тој седници присуствовали, међу тим у записник је стављена сума од 85000 динара. Пита председништво зашто је тако урађено.

Одборник г. Ђорђа С. Жиковић као члан конференције, која је држана пре доношења по менуте одлуке хоће да објасни како је ова ствар текла.

Заступник председника општине пре него је изнео ову ствар на решење одбору сазвао је био једну одборску конференцију, ради оцене и проучења те ствари. Том приликом конференцији је изнео на преглед неисплаћене рачуна за ранију годину за суд, водовод и трошарину поједном списку у 36000 динара и по два реферата грађев. одељења у суми око 40000 динара. Имalo је у главном да се реши хоће ли се ти рачуни исплатити на терет буџета за ову годину или из нарочитог кредита јер се исти рачуни морају исплатити, пошто је роба по истима примљена. Пошто је одбор одлучно противан одобравању накнадних кредита за ову годину што би неминовно дошло, да су исти рачуни исплаћени на терет буџета за ову годину, то је конференција изјавила мишљење, да се за исплату рачуна из раније године одобри нарочити кредит. То мишљење конференције саопштио је одбору приликом решавања ове ствари као и мотивацију саме одлуке, што је и усвојено. Почело се било да чита редом шта се и коме из тога кредита има платити и пошто је прочитан списак рачуна за суд, водовод и трошарину стало се, ма да је заступник том приликом саопштио да има неисплаћених рачуна и за грађевинско одељење за ранију годину. Сам је разумео да је одбор усвојио мотивацију конференције па наравно и суму коју ти рачуни износе и једну до две хиљаде дин.

није у том посланству био који калуђер без којих је уосталом ретко било које по-сланство од владаоца владаоцу у средњем веку, ипак био је неко који је знао за Стевана. Сем тога, да Цамблак ово по-сланство није измислио, има и јачих доказа. Кантакузен прича да је године 1320 био у Цариграду Милутинов посланик калуђер Калиник, који је у име Милуиново тражио од Андонику да поврати две хиљаде војника које му је овај био раније послao.¹ Стога је оправдано узети да је Милутин ову војску послao Андонику 1319 године, му је када долазило оно по-сланство о коме прича Цамблак, те и према томе Стеванов повратак пада у Србију или исте — 1319 — или почетком 1320 године. Време се Стеванова повратка не може према до сад познатим подацима приближније одредити.

4. О самом повратку Стеванову најопширније се прича у родослову, а сем тога нешто прича и Цамблак. Овај прича да је Милутин, кад је чуо да игуман онако говори о Стевану, рекао: „Нека буде како Бог хоће и како си ти рекао, часни оче,“ — па нареди одмах некима од својих људи

¹ Cantacusenus, Historiarum libri IV. Cura Ludovic Schoppeni. Ed. Bonn., lib. I, cap. 8, p.35—36. Кантакузен прича да је Калиник био у Цариграду након смрти Андоникова сина Михаила IX Палеолога, који је умро 12 октобра 1320 године.

више, да се случајно не би предмет поново износио на решење, ако би се појавио још који рачун.

Одборник г. Раденко Драговић изјављује, да је разумео, да се тражи издатак од 36000 динара.

Одборник г. Тома Џинџар-Јанковић изјављује, да није тражио објашњење од одборника г. Боже Живковића већ од заступника председника општине. Тражи да му заступник председника општине даде тражено објашњење.

Заступник председника општине даје тражено објашњење у смислу изјаве одборника г. Живковића. Даље изјављује, да је поменута одборска одлука у смислу овереног записника усвојена и да о њој сада не може бити речи тим пре што је општ. суд за исту као такову прибавио и надлежно одобрење. И самом господину министру кад му је општ. суд ту одлuku до ставио на одобрење изгледала је ова сума велика, те му је општ. суд морао, да шаље све рачуне на које се тај кредит односи на увиђај. И тек кад је г. министар прегледао ове рачуне одобрио је кредит. Ако ко од господе одборника хоће да се лично увери да ти рачуни износе толику суму може у свако време и сам прегледати ове рачуне.

Одборник г. Јован Смедеревца такође изјаже како је текла ова ствар у конференцији и одборској седници, потврђујући наводе одборника г. Живковића и заступника председника општине.

Одборник г. Манојло Клидић сматра, да је безпредметно о овој ствари сада говорити, кад је та одборска одлука усвојена у седници државне за седницом у којој је иста одлука донесена па шта више већ и надлежно одобрена. О одлукама донесеним у једној седници може се говорити у седници за њом, а никако у будућим, јер би таква пракса далеко одвела.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Да се пређе на дневни ред.

III

Одборник г. Божа С. Живковић из прочитаног записника види, да је одбор по предлогу одборника г. Ђорђа Петровића у прошлoj седници решио, да се пређе на дневни ред преко предлога грађев. одељења за калдрмисање Охридске

да заједно са игуманом иду у Цариград, а Андronику поручи да му пошље сина. Андronик се овоме веома обрадовао, призвао к себи Стевана, па га је грлио и љубио са многим сузама испратио у Србију, обдаривши га многим даровим, што он све даде манастиру у коме је био. Тако исто са великим тугом у срцу испратила су Стевана и браћа тога манастира. Кад је дошао у Србији и у место у коме је боравио краљ Милутин (јамачно у Пауне), овај га позове к себи, и примп га веома радостан, и љубљаше га огрезао у сузама. Потом му дâ на управу неки крај у Диоклитији („въ некоторшъ діоклитійскъ мѣстѣ“ — у Зети), а сина му Душана задржи код себе.¹

Много се друкче о томе прича у ро дослову:

„Докле је овај син превисокога краља Уроша, који се звао Стеван, дуго тамо у Цариграду) живео, није се надао да ће му ико помоћи, сем јединога Бога, који је прибежиште свима патницима, јер је пророк рекао: „Покажи господу шта те мучи и он ће те прихватити.“ И будући у та кој беди, са великим тугом у срцу написа писмо пуно љуких речи, и пошље га овоме господину моме (владици Данилу) који је тада био у Светој гори, у дому пресвете Богородице, у манастиру Хи-

улице. Том приликом г. Петровић је бранио свој предлог наводећи, да у истој улици нема само неколико кућа и да с тога није потребно исту улицу калдрмисати.

Пошто г. Петровић није још дошао у данашњу седницу задржава право, да се шијиме објасни по овој ствари и да докаже да стоји по треба калдрмисања ове улице.

Одбор је примио к знању ову изјаву одборника г. Живковића.

IV

Одборник г. Јован Смедеревац наводи да Милош Ђурић, овд. ликерџија, зида механу на сред рејонског пута преко од фабрике монопола дувана и да ће тиме оштетити општину, пошто ће му она морати за поменути пут да одкупљује доцније исту зграду. Пита председништво је ли му то познато и је ли му познато ко је Ђурићу то одобрио и ако му је познато, онда шта је општ. суд предузима да томе стане на пут.

Заступник председника општине изјављује, да му није познато, да је именован дебио дозволу за подизање ове грађевине и да исту подиже. Извидиће ту ствар и поступити по закону.

Одбор је примио к знању ове изјаве одборника г. Смедеревца и заступника председника општине.

V

Одборник г. Јован Смедеревац изјављује да се опет подижу грађевине ван варошког рејона без надлежног одобрења. Прошле године уложио је протест против тога па ништи није било поможено. Известио се је у грађев. одељењу Управе града Београда, да ли су лица која те грађевине подижу добила од њега као надлежног одобрења за подизање тих грађевина па је добио одговор, да та лица нису добила надлежно одобрење за подизањетих грађевина. До знао је да је један члан квартата издао 150 дозвола за подизање ових грађевина. Тражи да се најенергичније стане на пут подизању ових грађевина без надлежног одобрења и противно постојећем закону, јер ако се то не учини општина ће претрпети недогледне штете.

ландару, живећи засебно ради усамљености, — и замоли га говорећи: „Господине мој и оче, погледај сузе моје и уздисање и патње срца мого: јер сам овде као погребен мртвац; не видим бела света нити лика онога који ме је створио. Умуче ми грло од многа плача и вапаја, а нема никога ко би ми се смишовао, будући сам туђ међу туђима и стран међу странима. Стога узми на ум сузе моје жалости коју није лако исказати, па подигни са собом сабор свечасних отаца Свете горе, који ти је господ даровао, па похитай и замоли господина мого и родитеља за мене недостојна: да не тера до краја са својим гневом на мене, те до свршим са животом у туђини. Разборитим и љуниким речима твојих беседа наговори његово превисоко име да ме доведе у своју државу коју му је бог даровао. Ево сам, овде као роб заробљен или кривац за велико зло, одведен у ропство и предан у туђе руке. Али ипак не налазим места речима којима бих се правдао да нисам скривио за оваку осуду. Браћа моја, и другови и ближњи моји, наслажујући се мојом милошћу, заведоше ме лукавим речима, и спуташе ноге моје, и створише ми ово, те постах наружен као и онај који — њима на подсемех — не хтеде слушати свога родитеља....

„Кад је ову молбу послала овоме преосвештеноме (Данилу), овај мој господин,

Заступник председника општине објашњава ко и у коме случају одобрава подизање грађевина ван варошког рејона. Општ. суд ће предузети све могуће мере да се подизању грађевина ван варошког рејона без надлежног одобрења стане на пут.

Одборник г. Тома Џинџар-Јанковић не зна зашто је одборнику г. Смедеревцу чудно што грађани ван рејона подижу грађевине.

Зашто грађани у рејону да могу подизати грађевине, а да грађани ван рејона, који сносе исте терете које и они у рејону нe могу исте подизати. Сваки који има имања може да га ужива како за сходно нађе, а они шак који имају имања ван варошког рејона, а плаћају трошарину морају имати сва права која имају они који имају имања у рејону.

Заступник председника општине изјављује, да за подизање зграда ван рејона постоји закон, по коме се морају управљати имаоци имања ван варошког рејона.

По саслушању тога, — одбор је примио к знању ове изјаве одборника г. г. Смедеревца и Џинџар-Јанковића и заступника председника општине.

VI

По прочитању акта VII београд. пуков. окружне команде АБр. 300, — одбор је изјавио:

Да Стеван Христић, бив. кафеција нема удобности и услова за држање коња за сина му Јована Христића.

VII

По прочитању акта одељака Управе града Београда, АБр. 1166, 1178, 1201, 1236, 1250, 1251, акта начелника ср. врачарског АБр. 1168, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су му непознати: Јован Лазаревић, келнер, Вељко Аћимовић, ћевабџија код Албаније, Светозар Гавrilović, штампар, Марија Сабо, служавка, Мирко Милошевић, келнер, Милосав Ђорђевић келнер, Аксентије, Чоловић, бив. чувар осуђеника и Сибин Младеновић, бив. ноћни

примивши речи у том писму, одмах са свом душом прихвати ту молбу не хотећи презрети болове срца његова; сети се колико му раније мио беше, док се није раздвојио од свога родитеља превисокога краља. Имајући на уму таке врлине његове, његову непртиворну љубав, похита да му помогне; призва к себи свечасне, преподобне и достојноимените калуђере светогорске, и у име господње саставише сабор. Докле су се они међу собом договарали у духовним беседама, овај мој господин, научен од Бога и укрепљен разумом од духа светога, смишљено и разумно саветова се са њима, и показа им шта му је писано. Наговоривши их многим разборитим речима, изабраше неколико од тех свечаних калуђера светогорских, и послаше их превисоком краљу Урошу, саставивши писмо од врло разборитих и дивних речи, како би га могли придобити за своје молбе, молећи га за његова христољубива сина. Тако исто написаše молбу просвећеноме архијепископу Никодиму да се и он са овим посланицима потруди до побожнога краља.

(Наставиће се)

стражар; да су доброг владања и добrog имовног стања Михаило Јовановић, каф. код Албаније, и Коста Дада трг. овд.; да је доброг владања Славко Михаиловић, син Михаила Јовановића, а да му је отац доброг имовног стања и да је доброг владања и сиротног имовног стања Тоша Ђорђевић, каферија.

VIII

Заступник председника општине износи одбору на мишљење молбе: Маре удове поч. Милана Николића, бив. царин. служитеља и Ж. Леоновића, овд. којима траже уверење о породичном односу.

По прочитању тих молби СтБр. 373 и 491, — одбор је изјавио мишљење:

Да се молиоцима могу дати тражена уверења о породичном односу.

IX

По прочитању акта Управе града Београда АБр. 1186, 1215 и 1254, којим спроводи одбору и суду на мишљење молбе: Петра Тодоровића, каф. којом моли да се прими у поданство са женом Персидом и малолетном децом: Живојином, Данилом, Ружицом, Милицом као и децом брата му пок. Младена Тодоровића, умрлог у Обреновцу 1895 год. и то: Христином и Дивном, који их издржава; Тодора Савковића црквењака Саборне беогр. цркве, који моли да се прими у поданство са женом Софијом и малолетном децом: Милорадом, Љубицом и Славком; Душана Николића, који моли да се прими у поданство, — одбор је изјавио мишљење:

Да се молиоцима може учинити по молби, ако томе не стоје на путу какве друге законске сметње.

X

По прочитању акта старешине цркве св. Вазнесенске АБр. 1154, — одбор је решио:

Да стараоци цркве св. Вазнесенске буду у 1903 години и то главни г. Јеремија Миливојевић, трговац, а спомоћни Милосав Мишић, бакалин и Рајко Поповић, трговац.

XI

По прочитању молбе Николе Ковачевића, магације АБр. 1082, којом моли да се ослободи од присутничке дужности; одбор је решио:

Да се молилац ослободи од присутничке дужности, а да на његово место буде присутник при исплећењу кривичних дела у јаварту савамалском за 1903 год. Лазар Т. Поповић, бакалин.

XII

На предлог грађевинског одељења АБр. 902, — одбор је решио:

Одобрава се општинском суду да може у овој години по добивеном зато надлежном одређењу утрошити суму у хиљаду четири стотине педесет динара на терет општинске готовине за сондирање земљишта на коме је отпочето подизање државске цркве.

XIII

По прочитању акта г. министра финансија АБр. 1243, којим тражи да општ. суд нађе локале у квартовима палилулском, државском и савамалском, у које ће се сместити порески одсеки за те квартове, — одбор је решио:

Овлашћује се одборска секција за економат да у споразуму са управником београдског пореског одељења изнађе и узме

под закуп зграде за ову потребу, ако се за то не буду могли употребити који од локала у које су смештени полицијски квартови.

XIV

На предлог општинског суда АБр. 4612/902, — одбор је решио:

Одобрава се општинском суду да може у овој години по добивеном зато надлежном одређењу а на терет вишке трошаринских прихода утрошити суму од (90.000) деведесет хиљада динара за калдрмисање св. Никољског (житног) трга.

За извршење овога посла није потребно одређење општинског збора у смислу тач. 3. чл. 33. зак. о општ. од 21 марта 1902 г., пошто је извршење овога посла одобрено решењем општ. одбора од 27 новем. 1901 г. АБр. 10.961, сходно тада постојећем закону о општинама по коме за извршење овога посла није било потребно одређење од општинског збора.

XV

По прочитању извештаја комисије за избор места за подизање основне школе на Савинцу и осталих акта истог предмета АБр. 9787/902 а после потребног обавештавања, — одбор је решио:

Да ужи одбор, у који да уђу заступник председника општине и одборници г. г. Тома Цинцар-Јанковић, Јован Смедеревац и Манојло Клидис, ступе у ближи споразум о цени и погодбу са сопственицима имања која је комисија предложила као најгоднија за подизање савиначке школе па о томе одбору извештај поднесу.

XVI

По прочитању молбе г-ђе Софије Окановић, АБр. 6343. за размену земљишта, одборске одлуке од 8 октобра 1902 г. АБр. 7650 и извештаја комисије која је ступала у ближи споразум и погодбу са молиљом АБр. 7650; — одбор је решио:

Да се ова молба г-ђе Окановић одбаци, пошто општини није потребно земљиште, које јој молиља нуди а то земљиште има довољно простора по закону за подизање грађевине на истом.

XVII

По прочитању процене АБр. 1240 општинског имања које се има додати имању Јанка Гинића, овд. каф., које лежи у бари Венецији у новој улици, која се има просећи од железничке станице до фабрике дувана према приложеном протоколу експропријације и регулације, арондише две стотине двадесет пет кв. десиметра општинског земљишта, постојећег пред овим имањем Гинића а по процену вредност од четири динара по квадратном метру, — дакле пошто општини положи процену вредност истог земљишта у хиљаду сто осамдесет и један динар.

XVIII

По расмотрењу акта која се односе на експропријацију имања г-ђе Љубице жене г. Стевана Луковића, почасног ќенерала за регулацију и просецање Влајковићеве улице АБр. 11308, — одбор је решио:

Да ужи одбор, у који да уђу заступник предс. беогр. општине и одборници г. г. Јован Смедеревац, Коста Др. Ризнић и Соломон

Азријел, ступи у ближи споразум и погодбу са г-ђом Луковићком о размени земљишта и накнади разлике вредности истих.

XIX

На предлог општинског суда, — одбор је решио:

Овлашћује се општински суд, да у име општинског одбора овласти у смислу тач. 6 чл. 84 закона о општинама г. Косту Петровића, општинског заступника, да може у име београдске општине регулисати са управом фондов дуг, који београдска општина има да прими на себе као купац имања г. Петра Петровића овд. бравара, и о томе закључити поравнање са управом код првостепеног суда за варош Београд.

ОВЛАШЋЕЊА

Суд општине београдске на основу наређења VII пуков. окр. команде од 6 марта 1903 г. Бр. 2114 саопштава ради знања грађанима београдским — следећу наредбу, која гласи:

Наредба бр. 17

КОМАНДАНТА ДУНАВ. ДИВИЗ. ОБЛАСТИ

10 фебруара 1903 год., Београд

I

Командант VIII пуков. пуков. окружне команде актом Бр. 1812 од 6 овог месеца доставио ми је: да је старешина задруге — отац регрутата Аксентија М. Стојановића — Милан Стојановић, тежак из В. Поповца, среза млавског окр. пожаревачког, молбом својом од 2 јануара тек. године молио да се његовом сину Аксентију који се је имао са осталим регрутима упутити у кадар 15 јануара — одложи ступање до 19 јануара ове године те како би се за ово време могао венчati. На ову његову молбу ја сам решењем мојим Бр. 63 од 7 Јануара одобрио, да се Аксентије не упућује одмах, већ 31 јануара тек. године, и ово му је репење саопштено преко суда општине В. Поповићске.

Па како се регрут Аксентије није означеног дана јавио у команду, нити га је отац Милан као старешина задруге упутио на време, а то је требао да учини, то је од стране суда општине В. Поповићске 31-ог овог месеца регрут Аксентије упућен стражарно у команду.

За изложену кривицу, а на основу чл. 12. закона о устројству војске став први, казнио сам Милана Стојановића, земљорадника из В. Поповца као старешину задруге са 100 динара у корист касе војног министарства. Ако Милан неће или не може да плати горњу суму новаца, онда да издржи десет дана затвора.

II

Казну ову да командант одмах изврши и о извршењу ме извести.

III

Наредба ова да се саопшти свима општинским властите а ове свима мештанима на територији дунав. дивиз. области.

Командант, почасни ађутант Н. В. Краља пуковник

Дим. Николић с. р.

Од суда београдске општине 30 марта 1903 год. ОВБр. 788, Београд.

Н А Р Е Д Б А

Решењем општинског одбора од 10 јануара т. год. АБр. 266, концесија за чишћење нужника и помијара за годину 1903-ку, 1904-ту и 1905-ту уступљена је Димитрију Стојановићу, под условима, у којима су прописане санитетске-полицијске мере.

Ово решење одобрио је г. министар унутр. дела у смислу чл. 152. зак. о општинама, и исто је постало извршно и према осталим концесионарима.

Према томе, нико други нема права обављати овај посао сем поменутог концесионара.

С тога суд општине београдске у интересу здравља београдског становништва, а на основу чл. 89, 92 и 93 тач. 1-ве зак. о општинама и §. 326 крив. закона са допуном од 13 маја 1902 год. наређује:

Да у реону и атару општине београдске, нико несме износити нужничку нечистоћу, сем концесионара Димитрија Стојановића.

Ко противу ове наредбе буде поступио, биће кажњен са 50 до 150 динара новчане казне у корист општинске касе.

Од суда општине београдске 18 фебруара 1903 год. АБр. 1721, Београд.

На основу чл. 152 закона о општинама и објашњења господина министра унутр. дела од 24 априла 1902 год. № 8966 управа града Београда одобрава наредбу суда од 18 фебруара 1903 год. АБр. 1721.

№ 7655
4 марта 1903 год.

Београд

Управник Београда

Б. Маршићанин.

Суд општине београдске објављује ову наредбу грађанству београдском, ради знања и управљања.

Од суда општине београдске, 8 марта 1903 год. АБр. 2296, Београд.

Н А З Н А Њ Е

Ставља се на знање београдском грађанству, да је концесија за чишћење нужника и помијара у реону и атару београдском за 1903-ку, 1904-ту и 1905-ту годину, уступљена Димитрију Стојановићу, овд. под прописаним условима, а по решењу општ. одбора АБр. 266.

Концесионар има права за чишћење нужника и помијара наплаћивати по 6 дин. од извађеног једног кубног метра или 0·30 пара дин. од акова.

Пријаве за чишћење треба слати непосредно концесионару у улици „Душановој“ бр. 84 кафана „Жабарац“ а у поновљеном случају (ако се концесионар повиду не одазове) економском одељењу општинском.

Концесионар је дужан, по реду примљених пријава, предузети чишћење најдаље за три дана, од дана пријаве.

Чишћење се врши искључиво ноћу.

Сваку неисправност концесионара или његових слугу у вршењу овог посла, вала достављати економском одељењу општине.

Од суда општ. београдске 10 марта 1903 год АБр. 2296 Београд.

О Б Ј А В А

Чланом 11-тим тач. 14-том закона о уређењу санитетске струке и о чувању народног здравља прописано је, да се сва стока намењена за клање и храну људску мора лекарски прегледати, и преглед у граду Београду редовно врше општински марвени лекари.

Али суд општински има уверења, да поједини грађани, на кријумчарски начин посврдневно уносе у варош месо са стране — са козара или оближњих села — које није лекарски прегледано.

Како такви поступци тих грађана могу изазвати рђаве последице по здравље, суд општине града Београда позван чланом 93 закона о општинама, да се стара о здрављу људи у својој средини и да строго спречава и одклања све оно што би томе могло шкодити на основу § 326. кривичног закона издаје ову наредбу

1. Забрањује се уношење у Београд свежег меса без уверења марвеног лекара да је исто здраво;

2. Ко се ухвати да је са стране доноо у варош свеже месо, а не буде испунио услове тач. 1-ве ове наредбе, казниће се по § 326. кривичног закона од десет до сто педесет динара или од једног до двадесет дана затвора.

3. Ова наредба, коју је и Управа града Београда одобрila својим писмом од 24. фебр. 1903. год. Бр. 7673, почеће важити од данас, а казна ће се примењивати од 15. марта ове год.

Од суда београдске општине 6. марта 1903. год. КБр. 336, Београд.

О Б Ј А В А

На основу решења суда општине београдске од 13 марта ове год. држаће се јавна лицитација за набавку камена за калдрмишање Бачванске улице у канцеларији грађевине одељења општинског на дан 18. марта ове год. од 10 сати пре подне до 12, када ће се и закључити.

Кауција је према закону о јавним грађевинама 150 динара и то у готовом, вредећим државним папирима или интабулацији.

План и предрачун и остала техничка и погодбена документа, изложени су сваког радног дана у поменутој канцеларији.

Позивају се предузимачи, који право имају, да пом. дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије грађевинског одељења општине вароши Београда, 13 марта 1903. год. ГМ 36.

О Б Ј А В А

На основу решења суда општ. београдске од 10 марта ове год. држаће се јавна лицитација за оправку ћуприје на крагујевачком друму у канцеларији грађев. одељења општинског а на дан 27 марта ове год. од 10 сати пре подне до 12, када ће се и закључити.

Кауција је према закону о јавним грађевинама 100 динара и то у готовом, вредећим државним папирима или интабулацији.

План и предрачун и остала техничка и погодбена документа, изложени су сваког радног дана у поменутој канцеларији.

Позивају се предузимачи, који право имају, да пом. дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије грађевинског одељења општине вароши Београда, 14 марта 1903 год. ГМ 838.

О Б Ј А В А

На основу решења г. министра грађевина од 13 марта ове год. № 1682 држаће се јавна лицитација за израду мајдана у Таковској улици у канцеларији грађевине одељења општинског на дан 26 марта ове год. од 10 сати пре подне до 12, када ће се и закључити.

Кауција је према закону о јавним грађевинама 300 динара и то у готовом, вредећим државним папирима или интабулацији.

План и предрачун и остала техничка и погодбена документа, изложени су сваког радног дана у поменутој канцеларији.

Позивају се предузимачи који право имају, да пом. дана дођу и лицитирају.

Из канцеларије грађевинског одељења општине вароши Београда, 15 марта 1903 год. ГМ 935.

КЊИЖЕВНИ ПРИКАЗ

Нова Искра, свеска за фебруар ове године изашла је са следећим садржајем:

У Министарству (прави дан). Из Тасина Дневника. Пише Таса Миленковић. — За што си ме кршио? Песма Борскога. Прича волова. Песма Душана С. Ђокића. Ана, жена Немањина и мајка Светог Саве. Написао проф. М. Вукчићевић. * * Песма. Влад. Станимировић. Фати-султан. Приповетка. Написала Јелена Јов. Димитријевић (наставак). Цвећа (по француској песми). Миливој. Генералова књи. Роман. Написао И. Н. Потапенко (наставак). Листићи (Песме у прози, причице, импресије): 1. Слике с мора: а), Дервиш-просјак, б), Живот. Написао Велимир Рајић. 2. Естетика (Марко Саболчка), 3. Чежња (Лудвик Јакобовски). Наша писма: Са Буковчеве изложбе у Бечу, од Зорислава. Узвише слике. Хроника (Наука, Разно). Библиографија.

Слике: Луна (сликао Х. Каулбах). — Народно коло у Врању (1879). — Зора (сликао Гвидо Рени). — Југовина (сликао Т. Васиљев). — Аполо са китаром. — Црквена слава у Брезој Паланци. — Кнез Милошев конак у Крагујевцу. — Краљевски летњиковица у Такову. — Крај пута (фотограф. снимио Др. Марко Николић). — Римљанин.

Жашум јрешилашицима

Молимо претплатнике напега листа који нису за прошлу годину измирили претплату, да изволе исту што скорије измирити.

Претплату у Београду прима уредник, а иста се може положити и разносачима листа на признанију његову.

Претплатници из унутрашњости могу положити претплату код попште.